

Gesprekshandreiking: over differentiatie en prioritering

Samenwerking biedt gelegenheid om specifieke eigen kennis en kunde in te zetten. Je moet dan wel weten wat je met elkaar wilt én weten hoe het eigene van ieder tot zijn recht kan komen.

Eerst is een verkenning nodig van de gezamenlijke visie op kerkzijn: wat herken je daarin bij elkaar en welke aspecten zijn vooral van betekenis? Daarna bepaal je met elkaar wat het doel zal zijn van de samenwerking, in directe samenhang met de concrete (gezamenlijke) situatie (lokaal, regionaal). Zie hierover elders in deze digitale handreiking.

Heb je het doel van de samenwerking helder, dan kan de stap gezet worden van het verdelen van rollen en taken en kunnen werkafspraken gemaakt worden. De volgorde is dus: eerst de inhoud (betekenis), dan de vertaling naar de praktijk. Een valkuil is dat er vanuit schaarste gedacht wordt en te snel functioneel gekeken wordt.

Door de inzet van menskracht te benaderen vanuit de betekenis/inhoud, komt veel beter in beeld waar de beschikbare kennis en kunde het beste tot hun recht komen. Daar tekent zich de differentiatie in de samenwerking af. Dat is meer dan het werk slim en handig organiseren, want je beoogt een impuls voor het kerkzijn.

Soms zijn predikanten bang dat samenwerking betekent dat ze zich vergaand moeten specialiseren. Gemeentepredikanten zijn namelijk breed opgeleid, en de breedte van het werk spreekt hen aan. Toch heeft iedere predikant wel iets dat hem/haar meer aanspreekt dan andere taken. Dat kan als differentiatie tot zijn recht komen in de samenwerking. Kerkelijk werkers hebben meestal een aanstelling voor een specifiek werkveld. Daarbinnen hebben zij waarschijnlijk ook een specifieke kwaliteit/interesse om in te zetten.

Daar gaat het bij differentiatie om: dat je inzet wat je in het bijzonder aanspreekt en kunt. Het is positieve benadering van 'krimp': 'kenmerkende rijkdom inzetten met plezier'. Differentiatie betekent ook dat niet iedereen alles hoeft te doen, omdat je taken verdeelt op basis van kwaliteiten. Het is wat anders dan specialisatie: dan gaat het om enkelingen die vooral één ding doen.

Het is ook een stap in geloof om zo te gaan samenwerken. Je gaat er met elkaar vanuit dat datgene wat ieder in het bijzonder gegeven is, gegeven is tot opbouw van de kerk. Daar werk je mee als het handgeld dat je ontvangen hebt. Dat geeft tegelijkertijd ruimte om andere dingen niet te doen: zou je alles (willen) blijven doen, dan gaat dat ten koste van datgene waartoe je je in het bijzonder geroepen weet.

Het vraagt ook geloof van de gemeenten (kerkenraden) en een meer ontspannen manier van omgaan met het maken van keuzes. Het gaat om werken met datgene wat bij de predikanten en kerkelijk werkers voorhanden is in het vertrouwen op Gods zegen daarover. Wat voorhanden is, is voldoende. Zoals in het verhaal over de wonderbare spijziging: wat voorhanden was, bleek (meer dan) genoeg te zijn.

Het vraagt wel goede afstemming tussen de samenwerkende predikanten, kerkelijk werkers en de betrokken kerkenraden. Daarbij is belangrijk dat de predikanten en kerkelijk werkers kunnen uitleggen waarom zij met bepaalde voorstellen komen voor de manier waarop zij willen gaan samenwerken. Vandaar dat het zo belangrijk is om de visie op kerkzijn, de concrete situatie en het doel van de samenwerking helder te hebben. Vanuit de inhoud maak je keuzes.

Vragen:

1. Welke kansen zie je voor jezelf bij samenwerking? Welke bedreigingen? En voor elkaar?
2. Hoe kijk je aan tegen een geestelijke invalshoek voor het werken met differentiaties?

3. Wat hebben jullie vanuit de kerkenraden nodig en hoe kunnen jullie dat verkrijgen?
4. Wat hebben jullie met elkaar nodig en hoe kunnen jullie daaraan werken?

Verder aan de slag vanuit dit gesprek? Neem dan contact op met André Drost (predikant werkbegeleiding/erkend teamcoach) via a.drost@pkn.nl of 06-119 219 54. Zie ook www.pkn.nl/werkbegeleiding.